

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието
Дирекция „Развитие на селските райони“

11/1/2022

X 93-6014/01.11.2022

Signed by: Zoya Aleksandrova Urmanova

ОДОБРИЛ:

01/11/2022

ДО
Г-Н ГЕОРГИ СЪБЕВ
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И РЪКОВОДИТЕЛ
НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА
ПРСР 2014-2020 г.

Георги Събев-заместник-министр

Ръководител на УО на ПРСР

Signed by: Georgi Velchev Sabev

„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ“

(4)

ДОКЛАД

от Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“

ОТНОСНО: Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка б „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

На основание чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (Загл. изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.07.2022 г.) (ЗУСЕФСУ), както и § 70 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменени и допълнение на ЗУСЕСИФ (Обн. ДВ, бр. 51 от 2022 г.), Ви представям за одобряване заповед за утвърждаване на насоки за кандидатстване по процедура за подбор на проектни предложения по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка б „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 година.

Програмата за развитие на селските райони е основния стратегически документ за прилагане на Втори стълб на Общата селскостопанска политика в България за периода 2014-

2020 г. като инструмент на Втори стълб, ПРСР е насочена към постигане на трите основни цели на ОСП:

- *Първа цел: Улесняване и подпомагане процеса на създаването на жизнеспособни и устойчиви земеделски стопанства или поемането от млади хора на вече съществуващи стопанства;*
- *Втора цел: Насърчаване на заетостта;*
- *Трета цел: Насърчаване на икономическото и социалното развитие в селските райони и устойчиво, и цифрово икономическо възстановяване в съответствие, с целите на агроекологията и климата и по-специално: ефективно използване на ресурсите, включително прецизно и интелигентно земеделие, иновации, цифровизация и модернизация на производствените машини и оборудване, условия за безопасност при работа, възобновяема енергия, кръгова и биоикономика.*

Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ има за цел подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на млади земеделски стопани в България.

В чл. 9б, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители е предвидено производството по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ да се провежда посредством Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН 2020) и по реда на ЗУСЕФСУ.

Съгласно чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, ръководителят на управляващия орган на програмата утвърждава за всяка процедура насоки и/или друг документ, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти.

В представения проект на Насоки се уреждат условията за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и условията за изпълнение на одобрени проекти по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 година.

В проекта на насоки са посочени допустимите за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, размерът на финансовата помощ, условията за допустимост към проектите и критериите за подбор.

1. Цел на процедурата

По процедурата се подпомагат проектни предложения, които допринасят за постигане на целите на подмярката чрез:

- улесняване и подпомагане процеса на създаването на жизнеспособни и устойчиви земеделски стопанства или поемането от млади хора на вече съществуващи стопанства;
- насърчаване на заетостта;
- насърчаване на икономическото и социалното развитие в селските райони и устойчиво, и цифрово икономическо възстановяване в съответствие, с целите на агроекологията и климата и по-специално: ефективно използване на ресурсите, включително прецизно и интелигентно земеделие, иновации, цифровизация и модернизация на производствените машини и оборудване, условия за безопасност при работа, възобновяема енергия, кръгова и биоикономика.

2. Допустими кандидати

Физически лица, еднолични търговци и еднолични дружества с ограничена отговорност, регистрирани по Търговския закон, които са:

- регистрирани за първи път като земеделски стопани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани не по-късно от 24 месеца към датата на подаване на проектното предложение;
- имат икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем (СПО) в границите между левовата равностойност на 8000 евро и 16 000 евро включително или
- са на възраст от 18 навършени до 40 навършени години (включително) към датата на подаване на проектното предложение.

3. Условия за допустимост

Проектните предложения по подмярката трябва да се изпълняват на територията на Република България. Подпомагането се предоставя за максимален срок от 5 години само при представен бизнес план.

Изпълнението на бизнес плана трябва да започне най-късно девет месеца след датата на сключване на административния договор.

Бизнес планът трябва да доказва:

- а) жизнеспособността на земеделското стопанство за максимален срок от 5 години;
- б) увеличаване на икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер най-малко с левовата равностойност на 4000 евро, измерен в СПО, най-късно до изтичане на посочената в бизнес плана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение.

Бизнес планът задължително включва:

- а) поне една инвестиция в дълготрайни материални и/или нематериални активи с единична цена не по-малка от 700 лева.

б) описание на дейностите, с които ще започне изпълнението му в срока до 9 месеца от сключването на договора.

В бизнес плана се предвижда, че кандидатът ще отговоря на условията за активен земеделски стопани по смисъла на чл. 38б от ЗПЗП в срок до 18 месеца, считано от датата на сключване на административния договор.

4. Финансова помощ

Общият размер на финансовата помощ за един кандидат е не повече от левовата равностойност на 25 000 евро.

Изплащането на помощта се извършва на два етапа:

- първо плащане в размер на левовата равностойност на 12 500 евро – в срок до два месеца след сключване на административния договор;
- второ плащане в размер на левовата равностойност до 12 500 евро - когато след извършена проверка Разплащащата агенция установи точното изпълнение на бизнес плана.

5. Критерии за подбор на проекти

Приоритет чрез критериите за подбор по процедурата ще бъде предоставян на:

- Кандидати с образование в областта на селското стопанство;
- Проекти осигуряващи устойчиво развитие на земеделското стопанство;

- Проекти за дейности, които се изпълняват в чувствителни сектори;
- Проекти свързани с производството на биологично сертифицирани селскостопански продукти;
- Проекти, които допринасят за устойчиво и цифрово икономическо възстановяване;
- Проекти, чрез които се създава устойчива заетост.

Критериите за подбор на проектните предложения са одобрени от Комитета за наблюдение на Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. на шестнадесетото заседание, проведено на 19.02.2021 г.

Условията на проекта на насоки се основават на подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. и на разпоредбите на правото на ЕС.

В проекта на насоки са включени и условия, гарантиращи предоставяне на финансова помощ за обосновани разходи, и минимизиращи риска от създаване на изкуствени условия за заобикаляне на правилата.

Проектът на насоки бе публикуван на електронната страница на Министерството на земеделието, храните и горите и в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН 2020) за писмени възражения и предложения в съответствие с чл. 26, ал. 4 от ЗУСЕФСУ. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ предлагам да издадете заповед за утвърждаване на насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-6.013 по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 година.

11/1/2022

ЧЕРДИЛ:

01/11/2022

„ВЪГНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДГЛАСНИЯ ОРИГИНАЛ“
④

Георги Събев
Заместник-министр
Signed by: Georgi Velchev Sabev

Ръководител на Управляващия орган на Програма за
развитие на селските райони 2014-2020 г.

Таблица за направените предложения и възражения в процеса на обществено обсъждане на проект на Заповед за утвърждаване

на Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проекти предложения по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

№	Дани на подателя	Дата на получаване	Коментар/Предложение	Становище на УО на ПРСР
1.	Български фермерски съюз	25.10.2022 г.	С цел облекчаване на процедурата по кандидатстване и постигане на по-висок интерес в младите земеделски стопани, както и за административна икономичност, Български фермерски съюз прави следните предложения по предоставените за обществено обсъждане „Условия за кандидатстване“ по Процедура чрез подбор № BG06RDP001-6.013 по подмярка 6.1	

	<p>„Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка б „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.:</p> <p>1. От написаното в Раздел 23 „Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проекти предложени“, точка 2, а именно „<i>Кандидатът подписа формуляра с балиден КЕП като датата на кандидатстване с титуляр и автор</i> – физическото лице, което е представител на кандидата или КЕП с титуляр кандидата, като автор на подписа в този случай следва да е представителя на кандидата“ и Раздел 24 „Списък с обли документи“, където листва посочено като изискуем документ нотариално заверено пълномощно, следва да се направи извода, че проектното предложение може да бъде подавано само и единствено от кандидата и съответно законният представител на кандидата, но не и от изрично упълномочено трето лице. Предвид факта, че голяма част от кандидатите използват консултантски услуги, а и не само – не всички от кандидатите имат КЕП, то Български фермерски съюз предлага с цел облекчаване на процедурата и по-висока ефективност, да бъде допуснато проектните</p>	<p>1. Не се приема.</p> <p>11.2. „Критерии за Съгласно раздел недостатимост на кандидатите“, не се подпомагат кандидати, при които е наличе втори ръководител на земеделското стопанство. При подаване на проектното предложение с КЕП на изрично упълномощени лица се създава предпоставка за втори ръководител на земеделското стопанство на кандидата.</p> <p>Слушайте, предоставящи за упълномощено лице са посочени в Условията за кандидатстване.</p>
--	--	---

<p>предложения да могат да се подават от изрично упълномощени лица и към Раздел 24.1 да се добави „нотариално заверено изрично пълномощно“.</p> <p>2. В Раздел 23 „Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения“, точка 8 е записано „<i>От кандидатите не може да се иска представяне на документи, когато обстоятелствата в тях са достъпни чрез публичен регистър или когато информацията или достъпът до нея се предоставя от компетентния орган на ДФЗ-РД по служебен път.</i>“ но в Раздел 24.2 „Списък с документи, доказвани съответствие с критериите за оценка на проекти“, точка 2 е поставено изискване да се представи Договор за контрол по смысла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейският съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичного производство по реда на чл. 19 и 20 от ЗПООПЗПЕС, въпреки че съществува публичен регистър към Министерство на земеделието, в който информацията е достъпна за всички граждани. Предвид противоречието, считаме,</p>	<p>2. Приема се.</p>
--	----------------------

		<p>горепосоченият документ не следва да се представя от кандидатите, а да се изисква по служебен път.</p> <p>3. В Раздел 21.1. „Оценка на административно съответствие и допустимост“, точка 4, буква „б“ е написано, че „след приключване на посещението/проберката на място служителите на ДФЗ - РА съставят протокол с резултатите от посещението/проберката и го представят за подпис на кандидата или на уполномощен негов представител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направлените констатации“. Считаме, че с цел прозрачност и ефективност на комуникацията, следва да се добави в текст, съгласно който протоколите, съставяни след проверка на място да бъдат качвани в ИСУН, в раздел „Кореспонденции“.</p> <p>Във връзка с поставения за обществено обсъждане проект на Продура през подбор на проектни предложения BG06RDNP001.6.013 по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ изразяваме следните коментари и предложения:</p> <p>По отношение на Условията за кандидатстване:</p> <p><u>В раздел „Дефиниции“, т. 5:</u></p>	<p>3. Приема се по принцип.</p> <p>1. Приема се по принцип.</p>
2.	Държавен фонд „Земеделие“	25.10.2022 г.	

	<p>Съгласно Националните счетоводни стандарти, трайните насаждения са дълготраен материален актив, след като влизат в плододаване. До този момент – влизането в плододаване, както и предвид условията на т.5.1 от раздел 1 от Условията за изпълнение неплододаващите насаждения не могат да бъдат осчетоводени като такъв и вписани в „Дневник ДМА“ / Инвентарната книга. Във връзка с това съществува неяснота дали в случаите на новосъздавани трайни насаждения същите ще бъдат признавани за дълготраен материален актив. Доколкото срокът за подаване на искане за плащане е относително кратък и недостатъчен за влизане в плододаване на новосъзладено трайно насаждение предлагаме „Създаване, презасаждане и възстановяване на трайни насаждения, ягодоплодни и лозя, включително винени“ да остане като специфична цел / резултат в Таблица 3 към административния договор, а в Приложение № 2 към същия, бенефициентите да предвидят друг вид дълготраен материален / нематериален актив, който да използват за нуждите на стопанството.</p> <p><u>В раздел „Definции“, т.3.1:</u></p> <p>Предлагаме текстът да се редактира и да стане: „Крайната дата, посочена в проектното предложение и</p>	<p>Коментара е отразен в Таблица 8 „Описание на планираните инвестиции и дейности, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана“ към Приложение № 3.</p>
	<p>2. Приема се.</p>	

<p>да бъде изпълнен одобреният бизнес план и подадено искане за второ плащане, окомплектовано с всички изискуеми документи“.</p> <p><u>В раздел „Дефиниции“, т. 35:</u></p> <p>Доколкото една от задължителните цели, които всеки проект по процедура BG06RDNP001-6.013 следва да постигне е „Принос за постигане целта на Инструмента на Европейския съюз за възстановяване: Насърчаване на икономическото и социалното развитие в селските райони и агроекологията и климата и по-специално: устойчиво, и цифрово икономическо възстановяване в съответствие, с целите на земеделие, иновации, цифровизация и модернизация на производствените машини и оборудване, условия за безопасност при работа, възобновяема енергия, кътрова и биоикономика“ предлагаме същата да се заподи под формата на буква „e“ към дефиницията.</p> <p><u>В раздел 11.1. Критерии за допустимост на кандидатите, т.1.4:</u></p> <p>Считаме, че е необходимо да се уточни дали при изчисляване на икономически размер на стопанството за текущата към подаване на проектното предложение с намерение за засаждане при изчисляване на икономически размер на стопанството през столанска година (началния икономически размер) се допуска включване на трайни насаждения се допуска да бъде включено</p>	<p>3. Приема се.</p> <p>4. Не се приема.</p> <p>В раздел 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите, т. 1.4 са описани случаите, в които не се допуска включването на трайни насаждения с намерение за засаждане при изчисляване на икономически размер на стопанството през текущата столанска година. Създаването на трайни насаждения се допуска да бъде включено</p>
---	---

насаждения с намерение за засаждане по конвенционален метод в периода след подаване на проектното предложение до 14.04.2023г., както и наемане на такива след подаване на проектното предложение и в рамките на столпанска 2022/2023г.

В раздел 11.1. Критерии за допустимост на кандидатите, т.1.14:

Предлагаме текстът да се редактира и да стане: „Подпомагането се предоставя само при представен съгласно приложение № 3 бизнес план със срок от 5 години, като изпълнението на този бизнес план трябва да започне не по-късно от изтичане на 9 месеца, считано от датата на сключване на административния договор, но не по-рано от подаване на проектното предложение“. Считаме, че по този начин ще бъде предоставена възможност на младите фермери да започнат изпълнението на бизнес плана веднага след подаване на проектното предложение, без да е необходимо да изчакват сключването на административния договор и по този начин ще имат повече време за това. Това би поставило кандидатите в по-благоприятна ситуация, тъй като моментът на сключване на административен договор би могъл да не бъде подходящ от гледна точка на

при изчисляване на икономическия размер на стопанството за текущата година, при условие, че намерението за засаждане съответства на посочения в Условията за кандидатстване допустим период за създаване на овощни трайни насаждения.

5. Приема се.

	<p>предстоящи за извършване агротехнически мероприятия, свързани с обработка на почвата и др. дейности от сезонен характер, които са от съществено значение за стопанството на кандидата.</p> <p>В раздел 11.2. Критерии за недопустимост на кандидатите:</p> <p>Към пояснението „Важно“ считаме, че следва да бъде уточнено, че изискванията по т.3.2.5 – 3.2.7 не се отнасят и за кандидатите физически лица, различни от Еднолични търговци. Мотивът за това уточнение, е че ЕТ са физически лица, но подлежат на обявяване в несъстоятелност и заличаване. Предлагаме текстът да стане: „Изискванията по т. 3.2.5 - т. 3.2.7 не се отнасят за кандидатите физически лица по т. 1.1.1 от раздел 11.1“</p>
	<p>В раздел 18. „Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта“ т.1.2 и т.1.3:</p> <p>Предлагаме да бъде определен по-ранен краен срок за изпълнение на бизнес плана като проекта и подаване на искане за плащане. Мотивите за това са следните:</p> <p>Плащанията по ИРСР 2014-2020г. следва да приключат до 31.12.2025 г., т.e. точно три месеца след така определения срок за подаване на искане за плащане. Съгласно условията на чл.5, ал. 3 и чл.18,</p> <p>6. Приема се.</p> <p>7. Приема се.</p>

	<p>ал.1 и ал.2 от Наредба № 4 от 30.05.2018г. за условията и реда за изплащане, намаляване или отказ за изплащане, или за оттегляне на изплатената финансова помощ за мерките и подмерките по чл. 9б, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, при липса на изискуеми документи, при непълноти и/или неясности ДФЗ- РА изпраща уведомление до бенефициента, като до предоставянето на необходимата информация срока търси да тече. Същевременно срокът спира да тече и в случаите, указанi в чл.18, ал.4 от Наредба № 4 от 30.05.2018г., като в тези случаи това е допустимо да продължи по-дълго време.</p> <p>Представената в чл.19 и 20 от Наредба № 4 от 30.09.2018г. възможност на бенефициентите да оттеглят по всяко време изцяло или частично исканията за обработка, също удължават времето за обработка, оторизация и плащане на исканията за плащане.</p> <p>В т. 8 от раздел 24.1 е посочено, че кандидатът трябва да представи лицензи, разрешения и/или регистрация за извършване на дадена извършване на дейност/инвестиция, за изискуеми и издадени съгласно българското законодателство или писмени доказателства, че е направено искане за издаването им от съответния орган. Те са задължителни, тъй като дейностите и инвестициите по проекта, за които се</p> <p>8. Не се приема.</p> <p>Издаването на лицензи, разрешения и/или регистрация за извършване на дадена дейност/инвестиция е определен в българското законодателство. В Условията за кандидатстване не следва да бъде включен списък, съдържащ проверими показатели - разпоредби за прилагане и конкретни дейности, тъй като всяко проектно предложение се оценява съобразно спецификата на земеделското стопанство.</p>
--	---

		<p>изискват лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията действащото законодателство, съгласно действащото законодателство, се подпомагат само в случай, че кандидатът е представил съответните документи.</p> <p>C оглед по-горяма яснота за кандидатите/бенефициентите и гарантиране съответствие на проектите с изискванията на приложимото законодателство, регламентиращо разрешителни/регистрационни режими, свързани с извършване на дейности, допустими за подпомагане по подмаяката, предлагаме Управляващия орган да предвиди списък, съдържащ проверими показатели - разпоредби за прилагане и конкретни дейности/инвестиции, за които се изисква документът по т. 8 от раздел 24.1.</p> <p>B „Основна информация за проектното предложение“ от Приложение № 3 – Бизнес план, предлагаме да се предвиди поле, в което да се отбележава дали кандидатът доказва икономически размер на земеделското стопанство по т. 1.2.3 от раздел 11.1 с намерение за засаждане/засяване на земеделски култури през текущата година спрямо датата на подаване на проектно предложение, което би улеснило извършването на контрол и проследяване изпълнението за съответствие с</p>	<p>Действащите/инвестициите, за които се изискват, следва да отговарят на кандидатства, определени в европейското и национално законодателство.</p>
--	--	--	---

изискването.	10. Приема се.	<p>В т. VI от Приложение № 3 – Бизнес план е предвидено е посочено „Съответствие с изискването за активен земеделски стопанин“. С цел по-голяма яснота за кандидатите, предлагаме да се уточни в скоби с текстът - във връзка с 1.9 от раздел 13.1.</p> <p>В Приложение № 2 „Таблица за изчисляване на икономически размер на земеделските стопанства“ е установено несъответствие с публикуваната на електронната страница на Министерство на земеделието „Иструкция за попълване на Таблица 2 – към Анкетния формуляр“ (Иструкцията). В Иструкцията на електронната страница, културата „шипка“ е в код 3129 „Други етерично-маслени и лекарствени растения“, докато в Приложение № 2 е в код 3023 „Маслодайна роза“ и културата „лимен“ – в Иструкцията е в код 3109, докато в Приложение № 2 е в код 3001. С оглед гарантиране на единен подход при обработката на проектните предложения и избягване на риска от неправомерно прилагане на критерия за допустимост, обвързан със СЛО на стопанството</p> <p>кандидатите/бенефициентите с цитираните по-горе култури, предлагаме начинът на извършване на препечника да бъде уеднаквен.</p> <p>По отношение на Условията за</p>

	<p>изпълнение:</p> <p><u>В раздел 1 „Техническо изпълнение на проектите“, т. 5.6.1:</u></p> <p>Предвид често възникващите случаи на майчинство по време на изпълнение на проекти, одобрени при условията на подмярка 6.1 от ПРСР 2014-2020г. предлагаме Управляващият орган нормативно да уреди процедури / въведе конкретни текстове, които да бъдат прилагани в такива случаи. Нормативното уреждане на този въпрос е важно както за бенефициентите, така и за административния орган с цел прилагане на единен подход към всички бенефициенти.</p>
	<p><u>В раздел 1 „Техническо изпълнение на проектите“, т. 8.1:</u></p> <p>Предлагаме текстът да се редактира и да стане: „8.1. В случаите на неизпълнение на задълженията по т. 4, 1, т. 5.1. и т. 5. 7 от раздел 1 „Техническо изпълнение на проектите“ <u>и/или</u> от т. 2.1 до т. 2.5. включително от раздел 3 „Мерки за информиране и публичност“ ДФЗ - РА писмено уведомява бенефициента за констатираното неизпълнение, като указва единмесечен срок за неговото отстраняване“. Мотивът за редакция е факта, че неизпълнението следва да се отстрани и при само едно от визиряните в точки от т.2.1 до т.2.5, без да е необходимо</p> <p>12. Не се приема.</p> <p>В Условията за изпълнение в т. 5.6.1 е предвидено изключение за бенефициенти, при които е установено, че ползват отпуск и обезщетение в случай на бременност, раждане и отглеждане на дете, в съответствие с Кодекса за социално осигуряване.</p> <p>13. Приема се.</p>

<p>единовременно неизпълнение на всички тях.</p> <p><u>В раздел I., Техническо изпълнение на проектите</u>, т. 8.3:</p> <p>Доколкото неизпълнението на задълженията, описани в т. 8.1 и т.8.2 може да бъде установено по всяко време на изпълнение на проекта, включително в периода преди второто плащане, предлагаме в т.8.3 да се добави текст „В този случай бенефициентът няма право да получи второто плащане по договора, ако същото все още не е платено“.</p> <p><u>В раздел I., Техническо изпълнение на проектите</u>, т. 9.3.4:</p> <p>Предлагаме текстът да се редактира и да стане: „т. 9.3.4. бенефициентът е получил или е одобрен за допълнителна публична финансова помощ за активите, финансиирани по реда на тези условия“. Мотивите за отпадане на текста „и/или дейностите“ са обстоятелствата, че селскостопанската дейност на бенефициента е допустимо да се подпомага по мерките и схемите на Директните плащания и /или други</p>	<p>14. Приема се по принцип.</p> <p>При установено неизпълнение на задълженията, описани в т. 8.1 и т.8.2 бенефициента дължи връщане на цялата получена по административния договор финансова помощ заедно със законната лихва към нея, считано от датата на неизпълнението, а в случай че същата не може да бъде установена - от датата на неговото констатиране. Това само по себе си изключва възможността бенефициента да получи второто плащане, след като не е отстранил неизпълнението в постановения срок и дължи връщане на получените до момента суми, ведно със законната лихва. За по-голяма яснота е добавен текст в т. 11.1.26. от раздел „Финансово изпълнение на проектите и плащане“.</p>
--	---

	<p>времени и специфични подпомагания.</p> <p>Отделно от това при изпълнение на целите „Придобиване на професионални умения и компетентности“ и „Завършване на курс, включващ обучение по основни проблеми по опазване компонентите на околната среда в земеделския сектор или участие в информационна дейност относно тези проблеми“ бенефициентите имат право да ползват безплатно обучение, финансирано по мерки от ПРСР.</p>
<p><u>В раздел 2., „Финансово изпълнение на проектите и плащане“, т. 7.2.</u></p> <p>Предлагаме да бъде определен по-ранен краен срок за изпълнение на бизнес плана към проекта и подаване на искане за плащане. Мотивите за това са изразени по-горе във връзка с предложените корекции в точки 1.2 и 1.3 от раздел 18. „Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта“.</p>	<p>16. Приема се.</p>
<p><u>В раздел 2., „Финансово изпълнение на проектите и плащане“, т. 11.1.24.</u></p> <p>Предлагаме от изискванията по т.б, буква „в“ да отпадне като неотносимо изискването за липса на задължения на бенефициента към Столична община по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от ДОПК, когато бенефициента няма седалище и/или постоянен адрес в Столична община.</p>	<p>17. Не се приема.</p> <p>Условието произтича от чл. 54, ал. 1, т. 3 от Закона за обществените поръчки, съгласно която кандидатите не следва да имат задължения към общината по седалището на взложителя и на кандидата. В производствата по ЗУСЕСИФ в съответствие с чл. 25, ал. 2, прилагайки по</p>

		<p><u>В раздел 4. „Списък с документи, които се прилагат към искане за второ плащане“ т.16, както и в т.8 от раздел 24.1 „Списък с общи документи“ към Условията за кандидатстване:</u></p> <p>С цел яснота за кандидатите и бенефициентите, както и с цел прилагане на единен подход при прилагане на подмярка 6.1 от ПРСР 2014-2020г. предлагаме Управляващият орган да укаже под формата на приложение, пояснения или по друг начин примерен списък с дейностите и инвестициите, за които е необходимо лицензиране, разрешение и/или регистрация.</p>	<p><u>аналогия ЗОП условието за „възложител“ следва да се приложи за управляващия орган.</u></p> <p>18. Не се приема</p> <p>Издаването на лицензи, разрешения и/или регистрация за извършване на дадена дейност/инвестиция е определен в българското законодателство. В Условията за кандидатстване не следва да бъде включен списък съдържащ проверими показатели - разпоредби за прилагане и конкретни дейности, тъй като всяко проектно предложение се оценява съобразно спецификата на земеделското стопанство.</p> <p>Дейностите/инвестициите, за които се кандидатства, следва да отговарят на изискванията, определени в европейското и национално законодателство.</p>
3	HCCЗ	<p>Предложения на Национална служба за съвети в земеделието (HCCЗ) по проекта на насоки за кандидатстване по Процедура чрез подбор № BG06RДNP001-6.013 по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от Мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.</p>	<p>УК/деконструкции/ т.5</p> <p>Активи, които отговарят на изискванията</p> <ol style="list-style-type: none"> Приема се по принцип.

	<p>за дълготрайни материали активи съгласно Националните счетоводни стандарти*, чиято стойност е равна или превишава по-ниската стойност от:</p> <p>а) стойностния праг на същественост за дълготрайния материален актив, определен в счетоводната политика на данъчнозадълженото лице;</p> <p>б) седемстотин лева.</p> <p>в) се ползват през период, по-дълъг от 12 месеца;</p> <p>*не се прилага при създаване на трайни насаждения</p> <p>Предложение за нов текст</p> <p>Мотиви</p> <p>Не става ясно инвестиция в създаване на трайни насаждения ще бъде ли призната като инвестиция в ДМА?</p> <p>УК/13/</p> <p>13.1 Деяности, допустими за финансиране, т. 1.2. Изпълнението на бизнес плана по т. 1.</p> <p>1. трябва да започне най-късно девет месеца след датата на сключване на административния договор.</p> <p>Предложение за нов текст</p> <p>Изпълнението на бизнес плана по т. 1. 1. трябва да започне най-късно девет месеца след датата на сключване на административния договор.<i>Смяртиране на</i></p>	<p>Коментара е отразен в Таблица 8 „Описание на планираните инвестиции и лейности, които ще бъдат извършени в рамките на периода за проверка изпълнението на бизнес плана“ към Приложение № 3.</p>
--	--	--

	<p><i>изпълнението на бизнес плана по т. I може да започне след подаване на проектното предложение, но не по-късно от девет месеца, считано от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.</i></p> <p>Мотиви</p> <p>По-голяма яснота при изпълнение на заложените дейности по бизнес плана</p>	<p>УК/23/г.12</p> <p>12. Кандидатите, които не са регистрирани в Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК) преди подаване на проектното предложение в ИСУПГ следва да заявят в Областна дирекция на ДФЗ-РА искане за регистрация в ИСАК, съответно да им бъде издален уникален регистрационен номер (УРН).</p> <p>Предложение за нов текст</p> <p>За кандидатите, които не са регистрирани в Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК), се издава уникален регистрационен номер (УРН) по служебен път.</p> <p>Мотиви</p> <p>УРН на кандидатите да се издава по служебен път /както беше по полмаярка 6.3/,</p>	<p>3. Приема се.</p>
За т. 17. „Инвестиции в обхвата на	4. Приема се по принцип.		

	<p>действите по Инструмента на Европейския съюз за възстановяване“ предлагаме да се уточни текста, като се добави „Инвестиции и дейности които допринасят за устойчивото и цифрово икономическо възстановяване, описани в Приложение № 11.“</p> <p>Предложение за нов текст</p> <p>За т. 17. „Инвестиции в обхвата на дейностите по Инструмента на Европейския съюз за възстановяване“ предлагаме да се уточни текста, като се добави</p> <p>„Инвестиции и —действията на ниво стопанство които допринасят за устойчивото и цифрово икономическо възстановяване, описани в Приложение № 11.“</p> <p>Мотиви</p> <p>по-голяма яснота</p> <p>УК/18/Г.1.2</p> <p>1.2. Срокът за подаване на искане за второ плащане се посочва от кандидата в проектното предложение и трябва да бъде не по-късно от 30.09.2025 година</p> <p>Предложение за нов текст</p> <p>1.2. Срокът за подаване на искане за второ плащане се посочва от кандидата в проектното предложение и трябва да бъде</p>	<p>Инвестициите трябва да са на съответното земеделско стопанство.</p>
--	---	--

	<p>не по-рано от 01.10.2023 година и не по-късно от 30.09.2025 година</p> <p>Мотиви</p> <p>Коя ще е най-ранната дата за подаване на искане за второ плащане след като текста в „Раздел 18 Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта... не по-рано от 2 години и 6 месеца от датата на подаване на проектното предложение и не по-късно от 15.09.2025 година.“ Става не по-късно от 30.09.2025 г. Въпросът е по-скоро технически. Как ще се попълват табличите в бизнес плана ако кандидатът реши да избере краяна дата на изпълнение на проектното предложение в рамките на настоящата стопанска.</p>
УК/24/т.11	<p>11. Документ от компетентния орган по околната среда(РИОСВ/МОСВ/БД), удостоверяващ съответствие с режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие, за площите от столанството на кандидата, и за животновъдната дейност която попадат в тях или писмени доказателства, че е направено искане за издаване съответния орган (във връзка с изискването</p> <p>6. Не се приема.</p> <p>В Условията за кандидатстване е предоставена възможност на кандидатите да подават проектното си предложение с писмени доказателства, че е направено искане за издаване на документ от компетентния орган по околната среда (РИОСВ/МОСВ/БД). Документът следва да бъде представен от кандидата в срока посочен в т. 6 от Раздел 21.1 „Оценка на административно съответствие и допустимост“.</p>

	<p>по т. 1. 6. 3 от раздел II. I, които попадат в обхвата на защитените територии и защитените зони);</p> <p>(Представя се във формат „pdf“ или „jpg“)</p>
	<p>Предложение за нов текст</p> <p>Документ от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), удостоверяващ съответствие с режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, и/или режимите на защитените зони, въведени със Закона за биологичното разнообразие за площите от столанството на кандидата, и за животновъдната дейност, които попадат в тях или писмени доказателства, че е направено искане заиздаването им от съответния орган (<i>във връзка с изискването по т. 1. 6. 3 от раздел II. I, които попадат в обхвата на защитените територии и защитените зони;</i>)</p> <p>(Представя се във формат „pdf“ или „jpg“)</p> <p>(Когато този документ не е представен към датата на подаване на проектното предложение, кандидатът трябва да го представи най-късно в срока по т. б от Раздел 21.1.)</p>
	<p>Мотиви</p> <p>Ако и този път ще е задължителен, то нека</p>

	<p>това бъде отразено еднозначно в Насоките, съответно Условията за кандидатстване.</p> <p>УИ /1/ 5.6.1</p> <p>5.6.1 се осигурява по реда на Кодекса за социално осигуряване с изключение на бенефициенти за които се установи, че ползват отпуск и обезщетение в случай на бременност, раждане и отглеждане на дете;</p> <p>Предложение за нов текст</p> <p>,се осигурява по реда на Кодекса за социално осигуряване с изключение на бенефициенти за които се установи, че ползват отпуск и обезщетение в случай на бременност, раждане и отглеждане на дете и <u>с изключение на периода, когато е преустановил временно осъществяваната от него земеделска дейност</u> поради измененията се сезонни условия на производство (в случаите, когато бенефициент е физическо лице или единоличен търговец).</p> <p>Мотиви</p> <p>С насоките кандидатстване не може да се налагат ограничения, които противоречат на законодателството в България. В тази връзка е и предложението да не се изисква земеделските стопани да се осигуряват</p>	<p>7. Не се приема Изменението ще доведе до неравногоставеност между земеделските стопани в различните сектори, с оглед отделните характеристики на тяхната дейност.</p>
--	--	--

		<p>всеки месец, а само през месеците когато развиваат активна земеделска дейност. Кодекса за социално осигуряване (КСО) им. дава тази възможност да преустановяват временно осигуряването си и би трявало условията за изпълнение да са в съответствие с Кодекса и неговите разпоредби. Съгласно КСО задължението за осигуряване на регистрираните земеделски стопани взниква от деня на започване / възобновяване на трудовата дейност и продължава до нейното временно прекъсване или прекратяване. При временно прекъсване, на трудовата дейност земеделския стопанин подава декларация по утвърден образец от изпълнителния директор на НАП до компетентната териториална дирекция на НАП, подписана от земеделския стопанин, в 7-дневен срок от настъпване на обстоятелството. Упражняването на трудова дейност е в основата за осигуряването на лицата за част или всички покрити от държавното общество осигуряване социални рискове. Обвързването на осигуряването с полагането на труд е изведено в чл.10, ал.1 от КСО, който гласи, че осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл.4 или чл.4а, ал.1 и за който са внесени или дължими осигурителни</p>
--	--	---

	<p>вноски и продължава до прекратяването / временното й прекъсване.</p> <p>Предвид изложеното, земеделският столанин полежи на задължително осигуряване за фондовете на държавното обществено осигуряване само за периодите, през които упражнява трудова дейност като регистриран земеделски стопанин. При условие, че извършваната от него дейност в зависимост от производството може да бъде свързана с известна сезонност, то за месеците на календарната година, през които няма да упражнява дейност заради тази сезонност, той няма задължение да внесе осигурителни вноски като самоосигуряващо се лице по чл.4, ал.3, т.4 от KCO.</p>
VII/2/	<p>8. Не се приема</p> <p>11.1.5. не е увеличил икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко левовата равностойност на 4000 евро, измерен в СЛО, най-късно до изтичане на посочената в бизнес плана краяна дата на период за проверка на неговото изпълнение или се установи, че икономическият размер на стопанството е увеличен чрез финансиране от други програми за подпомагане с национални средства и/или средства на Европейския съюз.</p>

	<p>Европейският съюз; Предложение за нов текст</p> <p>„11.1.5. не е увеличили икономическия размер на стопанството спрямо първоначалния размер с най-малко левовата равностойност на 4000 евро, измерен в СПО, най-късно до изтичане на посочената в бизнес плана крайна дата на период за проверка на неговото изпълнение или се установи, че минимално изисквания икономическият размер на стопанството от 4 000 евро е увеличен чрез финансиране от други програми за подпомагане с национални средства и/или средства на Европейския съюз“</p> <p>Мотиви</p> <p>За т 11.1.5 да се уточни, че не целия икономически растеж на стопанството не може да бъде увеличен чрез финансиране от други програми за подпомагане с национални средства и/или средства на Европейския съюз, а само минимално изисквания растеж от 4 000 евро СПО. По този начин ще се даде възможност земеделския производител да нараства допълнително над минимално изисквания икономически размер от 4 000 евро (което трява да постигне чрез подмярка 6.1) чрез канализване по други програми за подпомагане с национални средства и/или средства на Европейския съюз.</p>
--	---

УИ/2/	<p>11.3.1. са били собственост на бенефициента и/или собственика на ЕТ, когато ползвател е ЕГ, и/или на единоличния собственик на капитала, когато бенефициент е ЕОД, с изключение на земята, предоставена под наем или аренда в периода, предхождащ 24 месеца от датата на кандидатстване;</p> <p>Предложение за нов текст за т. 11.3.1., текстът да се промени по следния начин:</p> <p>„са били собственост на бенефициента и/или собственика на ЕТ, когато ползвател е ЕГ, и/или на единоличния собственик на капитала, когато бенефициент е ЕОД, с изключение на земята, предоставена под наем или аренда в периода, предхождащ 24 месеца от датата на кандидатстване и с изключение на земята описана в Таблица 1A. на бизнес плана „Ланни за земеделските площи, която кандидатът не обработва или е предоставил на други лица за обработка, но има документ за собственост и/или наем и/или аренда“, която кандидатът не обработва и не е предоставил на други лица за обработка;</p>	<p>9. Не се приема.</p> <p>Промяната създава предпоставки за създаване на изкуствени условия за получаване на предимство в противоречие с целите на подмярката.</p>
Мотиви	Мотиви: Опитът ни показва, че има не малко кандидатите, които към датата на кандидатстване притежават земеделска	

	<p>земя, която по различни причини не обработват (например липса на средства), но не са я дали на други лица за обработка. Те са сия описали в Габлица 1А. на бизнес плана. При проверката на мястото Разплащателна агенция може да провери, че земята не се обработва в момента. След одобрение на проекта те биха могли вече да имат възможност да я обработват и съответно да увеличават икономическият си размер с нея, но поради ограниченията в условията за изпълнение няма да могат и тряба да търсят друга земя, която е затруднение и излишна пречка.</p>
УИ /2/г. 11.5	<p>11.5. При изчисляване на увеличението на икономическият размер на стопанството се включват животните, отглеждани в регистриран животновъден обект по чл. 137, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и за увеличението не е допустимо включването на животни, отглеждани в личното стопанство на кандидата.</p>
Предложение за нов текст	<p>11.5. При изчисляване на увеличението на икономическият размер на стопанството се</p>

включват животните, отлеждани в регистриран животновъден обект по чл. 137, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и за увеличението не е допустимо включването на животни, отлеждани в личното стопанство накандидата.

Мотиви

Как следва да разбираме това изискване?

Ако в първоначалния икономически размер се включва СПО на животни от обект „Лично стопанство“ и Бизнес планът не предвижда увеличаване броя на животните, то при изчисляване на СПО на стопанството към датата на проверка тези животни включват ли се при формиране на крайното СПО, ако все още обекта се води „Лично стопанство“?

УИ /4/

Списък с документи, които се прилагат към искане за второ плащане

13. Документ за собственост на земя и/или земеделска земя и/или вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗм договор за аренда със срок не по-малък от изтичане на пет години от сключването на административния договор (изиска се за земята, чийто размер се

11. Не се приема.

При подаване на искане за второ плащане договорите за наем и/или аренда могат да бъдат както многогодишни, така и едногодишни, като следва да покриват периода от пет години, считано от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помош.

	<p>взема предвид при определяне на увеличения на икономически размер на столанството (началния такъв плюс необходимото минимално увеличение от 4000 евро СПО) към датата на подаване на искането за второ плащане и който следва да се поддържа до изтичане на 5 години от датата на сключване на административния договор).</p> <p>(Изиска се за тези площи в столанството, за които такива не са представени към проектното предложение).</p>
	<p>Предложение за нов текст</p> <p>„13. Документ за собственостна земя и/или земеделска земя и/или вписан в службата по вписванията към съответния районен съд договор за наем, и/или вписан в службата по вписванията към съответния районен съд и регистриран в съответната общинска служба на МЗм договор за аренда със срок не по-малък от изтичане на пет години от сключването на административния договор (изиска се за земята, чийто размер се взема предвид при определяне на минималния икономически размер от 8 000 евро СПО увеличения на икономически размер на етапните такси (началния такъв плюс необходимото минимално увеличение от 4000 евро СПО) към датата на подаване на искането за второ плащане и който следва да се поддържа до изтичане на 5 години от датата на сключване на административния</p>

договор). (Изиска се за тези – нюанси – в
стонастното, за които документи не са
представени към – преекономето
предложение).

Мотиви

Сключването на дългосрочни договори
значително затруднява земеделските
стопани, особенотези в планински райони,
като част от тях нямат възможността да
изпълнят това допълнително утежняващо
условие и съответно няма да
кандидатстват. Затрудненията идват от
факта, че голяма част от имотите са на
няколко наследници, част от които не
могат да бъдат открити. Съгласно Закона
за арендата в земеделието за сключване на
аренден договор се изисква арендодателя
да има над 50 на сто идеални части от
съсобствен имот, а съгласно Закона за
собствеността и ползването на
земеделските земи за сключване на
договор за наем над една година се
изисква наемодателя да притежава
минимум 25 на сто идеални части от
съсобствен имот. Въвеждането на това
изисквания към младите фермери ще
ограничи възможностите им за развитие и
жизнеспособност, което е в противоречие
с целите на подмярката. Важно е също
така да се отбележи, че възможността за
доказване основание за ползване на
земеделска земя с единогодишнодоговори е

		<p>допустима и се прилага по инвестиционните мерки от ПРСР 2014-2020 г. (подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“), както и по почти всички други схеми и мерки за финансова подкрепа.</p> <p>Последното изречение да отпадне или да се редактира, тъй като създава предпоставка за различни тълкувания. Не става ясно кога кандидатът не следва да представя документите.</p>
		<p>УИ/4/ Увеличаване броя на животните в стопанството/1.5</p> <p>Становище на БАБХ, от което да е видно, че инвестициите по проекта отговарят на мерките за биосигурност, описани в Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.</p> <p>Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.</p> <p>(Представя се когато в проекта е включена инвестиция в животновъден обект).</p>

<p>Предложение за нов текст</p> <p>Да отпадне</p> <p>Мотиви</p> <p>Документа би създал трудности при изпълнението на проекти, понеже има много инвестиции която могат да бъдат направени в ЖСО и която да не са пряко обвързани с биосигурността на обекта.</p>	<p>Проекта на Административния договор</p> <p>чл. 11, т. 19. от датата на подаване на проектното предложение до изтичане на 5 години от сключването на този договор не стопанисва цялата налична в земеделското стопанство земя с регистрирано право основание за ползване, включително и по отношение на земеделската земя, която участва в изчислението на нарастването от най-малко левовата равностойност на 4000 евро;</p> <p>Предложение за нов текст</p> <p>чл. 11, т.19 да се измени по следния начин:</p> <p>„19. от датата на подаване на проектното предложение до изтичане на 5 години от сключването на този договор не стопанисва цялата налична в земеделското стопанство земя с:</p> <p>a) <u>правно основание за ползване</u>, <u>включително и по отношение на</u></p>
---	---

земеделската земя, която участва в изчислението на нарастващото от най-малко левовата равностойност на 4000 евро за имотите, върху които са разположени животновъдни обекти (без да се отпълняват земеделски култури) и за имотите, попадащи в границите на урбанизирани територии.

б) регистрирано в общинската служба по земеделие правно основание за ползване, включително и по отношение на земеделската земя, която участва в изчислението на нарастващото от най-малко левовата равностойност на 4000 евро за имотите извънбуква „а“;

Мотивите:

В Условията за кандидатстване и в Условията за изпълнение е записано, че изискването за регистриране в общинската служба по земеделие не се отнася за имот/ите, попадащи в границите на урбанизирани територии, както и за имот/и върху които са разположени животновъден/ни обекти и на тях не се отглеждат култури, които участват при формиране на СПО.